

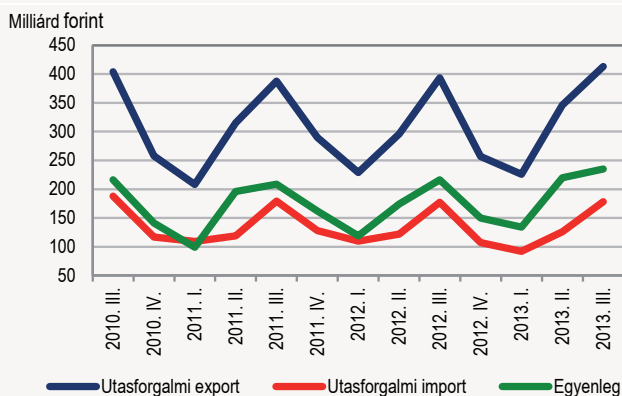
Nemzetközi turisztikai kereslet, 2013. III. negyedév

2013 III. negyedévében 1,8%-kal kevesebb külföldi látogató érkezett hazánkba, és 5,2%-kal többet költött el, mint egy évvel ezelőtt. Az egy- és többnapos érkezések száma közel azonos mértékben csökkent. A kiadások növekedése elsősorban a több napra, szabadidős céllal érkezők kiadásainak bővüléséből ered. A magyar lakosság 0,9%-kal többet utazott külföldre, és 0,4%-kal többet költött el külföldön az egy évvel ezelőttihez viszonyítva. A III. negyedévben az utasforgalmi szolgáltatások többlete 235 milliárd forintot (789 millió eurót) tett ki, ami 20 milliárd forinttal haladta meg 2012 ugyanezen időszakának adatát.

A turisztikai import és export értéke 2013. III. negyedévben – folyó áron – a szolgáltatás-külkereskedelmi forgalom 16 és 29%-át tette ki. Ez az arány az előző év azonos negyedévében 17, illetve 29% volt.

1. ábra

Utasforgalmi szolgáltatások* exportja, importja, egyenlege (folyó áron)

* Az MNB által közölt fizetési mérlegben az idegenforgalmi export és import sorok adatai megegyeznek az utasforgalmi szolgáltatások nemzetközi közlekedéssel és biztosításokkal csökkentett értékével.

2013 III. negyedévében a külföldiek 14,8 millió látogatást¹ tettek Magyarországon, összességében 1,8%-kal kevesebbet, mint az előző év III. negyedévében. Mindkét tartózkodási idő kategóriában – az egy- és többnapos utaknál egyaránt – közel azonos mértékben, 1,8–1,7%-kal csökkent a látogatások száma.

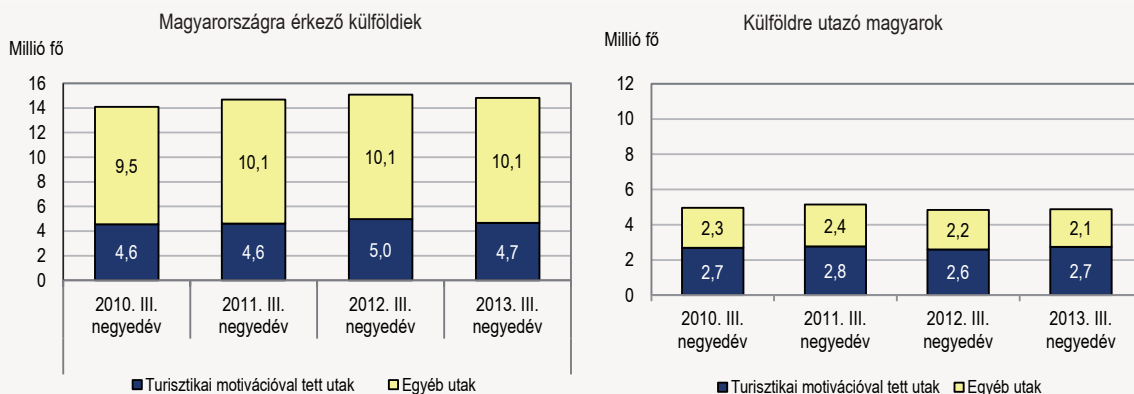
2013. július–szeptember közötti időszakban 11,4 millió külföldi érkezett egy napra Magyarországra – ennek 77%-a a szomszédos országokból (8,7 millió fő). Az egynapos látogatások adták a teljes külföldi látogatóforgalom 77%-át. Az **egy napra látogatók** jelentős része (86%-uk) nem turisztikai céllal érkezett. Több mint fele átutazó, több mint negyede vásárló volt, a munkavégzők és üzletelők aránya 4,0%. 14%-uk jelölt meg szabadidős vagy üzleti célt látogatása okaként. Az egynapos szabadidős utak aránya az előző év III. negyedévéhez viszonyítva 2,2 százalékponttal csökkent, a vásárlóké 1,6 százalékponttal nőtt.

Az egynapos utazók a szomszédos országokból érkeztek a legtöbbször Magyarországra. Szlovákiából 3,1, Romániából 2,1, Ausztriából 1,8 millióan. E kiemelt országok lakóinak egynapos utazási céljai azonban merőben eltérnek egymástól. Az osztrákok 38%-a szabadidős, 45%-uk vásárlás céljával érkezett. A szlovákok esetében 16%-uk jelölt meg valamely szabadidős tevékenységet, a vásárlók aránya esetükben jóval nagyobb (60%), mint az osztrákoké. A románok 78%-ban átutazók, 11%-uk vásárló, csupán 7,7%-uk tett turisztikai célú utazást. Ezen utóbbi utak több mint fele rokon- és barátlátogatás volt.

2013 III. negyedévében a **több napra látogatók száma 3,4 millió fő volt**, ami 1,7%-os csökkenést jelent az előző év III. negyedévéhez viszonyítva. Ebből a **turisztikai célú utak²** aránya 88%, 2,2 százalékpontos emelkedéssel. A szabadidős utak számának növekedése minimális mértékben (0,2%-kal), míg az üzleti utazásoké 7,7%-kal bővült. Az üzleti utazók közel egynegyede német, 10%-a lengyel, további 10%-uk Ázsiából érkező. A turisztikai célú utazásoknál a szabadidős és üzleti utak megoszlása 91 és 9%. A nem turisztikai célú többnapos utazások száma 16%-kal csökkent. A 424 ezer nem turisztikai célú utazó közül a legmagasabb (291 ezer fő) az átutazók száma. Ők főként román és más kelet-európai országok állampolgárai.

2. ábra

A Magyarországra érkező külföldiek és a külföldre utazó magyarok száma

¹ A légi, a vasúti, a vízi és a közúti forgalom tehergépjármű-vezetők nélkül. Az EU belső határszakaszain a személy- és járműforgalmi adatok becsült adatok (lásd Módszertan).

² Turisztikai utak: szabadidős és üzleti turizmus együtt, (lásd Módszertan).

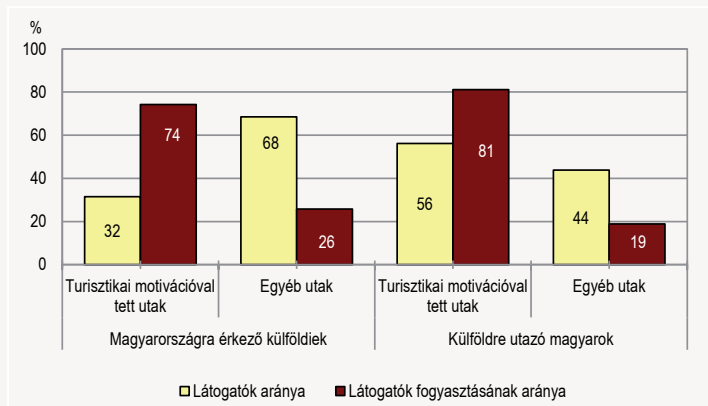
Több mint tizedével csökkent a munkavégzők és üzletelők száma is. 2013 III. negyedévében a külföldi látogatók összesen 34,8 millió napot töltöttek el Magyarországon – 3,9%-kal kevesebbet, mint az előző évben. Az egy napra érkezők tartózkodási ideje 1,8, a több napra érkezőké ennél nagyobb mértékben, 4,8%-kal – 23,4 millió napra – esett vissza, miközben a turisztikai céllal érkezők tartózkodási ideje összességében 1,6%-kal nőtt. A főszezonban kevesebb külföldi érkezett hazánkba, akik emellett rövidebb időt töltöttek nálunk, mint egy évvel korábban. A **több napra látogatók átlagos tartózkodási ideje** a III. negyedévben **6,8 nap volt**, 0,2 nappal rövidebb, mint tavaly. Németország sajátos helyet foglal el a fő küldő piacok között, több napra látogatók esetén a Magyarországon töltött idő 23%-a a Németországból érkezőkhöz köthető. Őket követik a lengyelek 1,7, valamint a hollandok 1,5 millió nappal, ami a több napra látogatók eltöltött idejének 7,4 és 6,2%-a.

A több napra látogatók átlagos tartózkodási ideje a tanulási céllal érkezők esetében a legmagasabb, átlagosan 43 nap. A szabadidős céllal érkezők 7,3, az üzleti utazók átlagosan 4,1 napot töltöttek hazánkban.

2013 III. negyedévében jelentős arányeltolódások figyelhetők meg területi szinten. Több napra látogatók esetében Budapest látogatottsága 0,6 százalékponttal csökkent, amellyel, hogy Budapest (37%) és Nyugat-Dunántúl (27%) turisztikai régióink voltak a leglátogatottabbak. Ez utóbbi 3,1%-kal több külföldit vonzott, mint tavaly ilyenkor. A Balaton részesedése 6,2 százalékponttal csökkent, Észak-Alföldé 1,9 százalékponttal nőtt. A **rövidebb idejű (1–3 éjszakás) tartózkodások** során Budapest látogatottsági aránya jelentősen, 5,2 százalékponttal nőtt. A külföldiek jelenléte Balaton, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország régióink esetében 2,3–3,5 százalékpont közötti csökkenést mutatott. A vizsgált időszakban a klasszikus (4 vagy többéjszakás) utaknál a főváros és a Balaton régió részesedése is csökkent, 5,8 és 7,2 százalékponttal.

3. ábra

A Magyarországra érkező külföldiek és a külföldre utazó magyarok aránya, 2013. III. negyedév

A **külföldi látogatók** 2013 III. negyedévében – folyó áron – **413 milliárd forintot**, 5,2%-kal többet költöttek hazánkban, mint 2012 III. negyedévében. Az egy fő egy napjára jutó átlagos kiadás összege 10%-kal, 12 ezer forintra nőtt. A turisztikai céllal érkezők jellemzően az átlagnál többet (13 ezer forintot), míg az egyéb célú utazók kevesebbet (9 ezer forintot) költöttek. Az üzleti utazók átlagos napi kiadása 32 ezer forint, míg az átutazóké 5,2 ezer forint volt.

Nemzetiségenként tekintve, a Németországból érkezők költöttek a legtöbbit hazánkba, 69 milliárd forintot, ami a külföldiek összes kiadásainak 17%-át tette ki. Az osztrákok 36, az Egyesült Államokból érkezők 28 milliárd forintért vásároltak különböző szolgáltatásokat és árucikkeket.

Az **egy napra látogatók** kiadásainak összege **102 milliárd forint**, ami 1,1%-kal haladta meg a 2012. III. negyedévit. A bevételek minimális mértékű gyarapodása – a nem turisztikai célú kiadások –, főként a munkavégzők és üzletelők kiadásainak növekedésével magyarázható. Ukrajnából harmadannyival többen érkeztek, és kétszer annyit költöttek, mint az előző év III.

negyedévében. A termék- és szolgáltatás-vásárlásokra fordított összegek nagysága 13%-kal visszaesett, a turisztikai célú utakhoz kapcsolódó kiadások 4,7%-kal csökkentek. Az **átutazók 30 milliárd forintot** költöttek, 2,2%-kal kevesebbet, mint az előző év III. negyedévében.

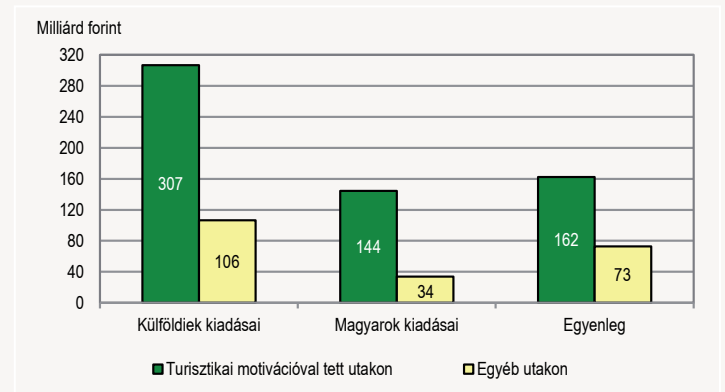
A **több napra látogatók 311 milliárd forintot** költöttek, ami 6,7%-kal nőtt az előző év III. negyedévéhez viszonyítva.

A több napra látogatók számottevő része (**88%-a**) **turisztikai céllal** érkezett, **kiadásaik aránya** ezt jóval meghaladva **94%** (292 milliárd forint) volt, és 8,9%-kal nőttek a bázisszinthez viszonyítva. A **nem turisztikai célú utaknál** a vásárlási céllal érkezők jelentősebb kiadásnövekedésén túl minden egyéb kategóriában (munkavállalók, az üzletelők, egyéb nem csoportosított cél) csökkent a kiadások összege.

A **több napra érkezők átlagos napi költése 13 ezer forint** volt, 12%-kal magasabb, mint a tavalyi év III. negyedévében.

4. ábra

Az utazók kiadásai, 2013. III. negyedév

A **külföldi látogatók fogyasztási szerkezete** 2013 III. negyedévében egyértelmű arányeltolódást mutatott a szálláshely- és vendéglátó-szolgáltatások rovására. A **több napra látogatóknál** 47%-ról 41%-ra csökkent ezen szolgáltatások részaránya, míg a közlekedési költségeké 2,7 százalékponttal nőtt. A **turisztikai célú utak** költség szerkezetét vizsgálva 5,5 százalékpontos szálláshely- és vendéglátó-szolgáltatás aránycsökkenés mellett 2,8 százalékpontos a közlekedési költségek aránynövekménye. Az **egy napra látogatók** kiadásai 59%-át élelmiszerekre, s egyéb árucikkekre költötték. Az élelmiszer- és itálvásárlási kiadások aránya 4,2 százalékponttal csökkent, miközben az egyéb árucikkcsoporté 2,8 százalékponttal nőtt. A gyógyászati és az egészségmegőrzési kiadások aránya mind az egy napra, mind a több napra látogatóknál 1–2 százalékponttal kevesebb volt, mint az előző évben.

2013 III. negyedévében a **magyar állampolgárok 4,9 millió alkalommal³ utaztak külföldre**, ami **0,9%-os növekedés** az előző év III. negyedévéhez képest. Egy napra 2,2%-kal többen, több napra 1,4%-kal kevesebben látogattak külföldre, mint 2012 III. negyedévében. Az egynapos utaknak a 38, a többnapos utaknak a 91%-a, ezáltal az összes utazás több mint fele volt **turisztikai célú**. A vizsgált negyedévben a turisztikai motivációjú utak száma összességében 5,8%-kal bővült, és meghaladta a 2,7 millió alkalmat. A növekedést a többnapos üzleti és az egynapos szabadidős utazások számának jelentős (17%-os) emelkedése okozta.

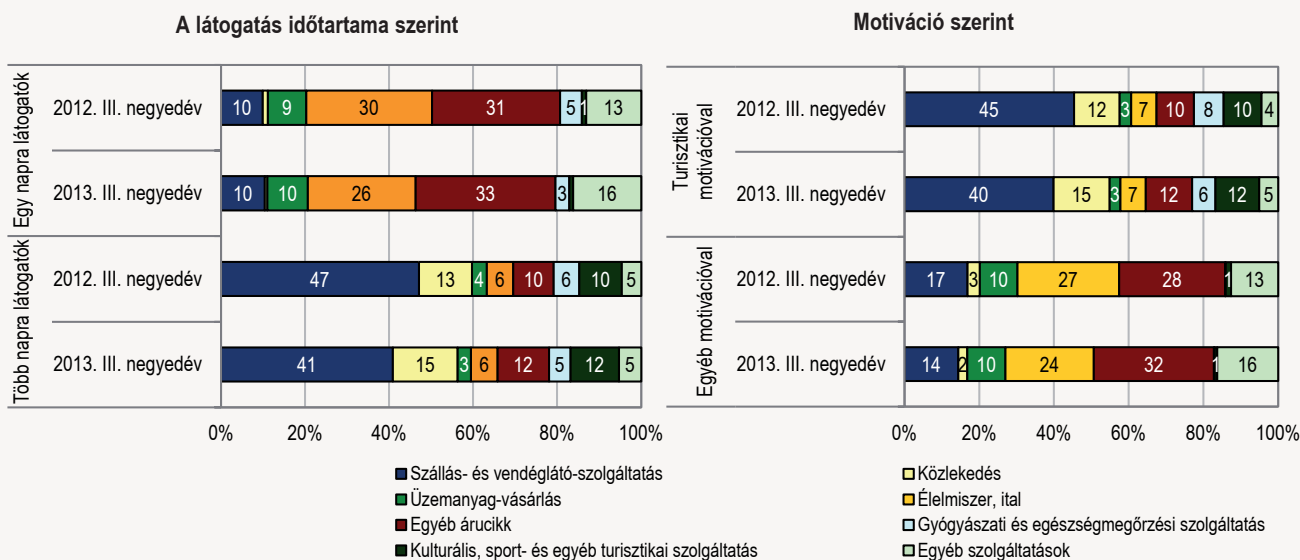
A főbb **motivációkat** vizsgálva megállapítható, hogy a tanulási és a vásárlási célú utak száma visszaesett, míg a szabadidős, az üzleti és a munkavégzési célú utaké nőtt. Az év III. negyedévében mind az egy-, mind a többnapos üzleti utak száma nőtt.

Az egynapos utazások közül a szabadidős turizmus céljából utazók száma jelentősen, míg az üzleti és munkavégzési célból utazóké (ingázók) visszafogottabban emelkedett, a tanulási és a vásárlási célból külföldre látogatók száma csökkent. Több napra – az üzleti utak kivételével – mindegyik fő **motivációs célból** kevesebben utaztak határainkon túlra.

³ A légi, a vasúti, a vízi és a közúti forgalom tehergépjármű-vezetők nélkül. Az EU belső határszakaszain a személy- és jármű-forgalmi adatok becsült adatok (lásd Módszertani megjegyzések).

5. ábra

A Magyarországra látogató külföldiek fogyasztási szerkezete

A tartózkodási idő összességében 1,5%-kal nőtt. A több napra utazók az előző év III. negyedévéénél 1,4%-kal több – közel 12,6 millió – napot, átlagosan 7,4 napot töltöttek külföldön.

A külföldre látogató magyarok 178 milliárd forintot költöttek el utazásaik során a III. negyedévben. A kiadások 81%-a (144 milliárd forint) turisztikai motivációjú, 9,1%-a (16 milliárd forint) vásárlási célú volt. A több napra külföldre látogatók kiadásai folyó áron 1,9%-kal nőttek, a jóval kisebb értéket képviselő egynapos utak kiadásai 7,8%-kal mérséklődtek az előző év III. negyedévééhez viszonyítva. A kiadások összességében 0,4%-kal nőttek folyó áron. Az üzleti, tanulási és munkavállalási célú kiadások jelentős bővülését ellensúlyozta a vásárlási célú kiadások 21%-os visszaesése.

A külföldre látogatók fogyasztási szerkezete – csakúgy, mint a hozzánk érkezőknél – lényegesen különbözik az egy-, illetve a többnapos látogatók esetében. Az egy napra kiutazók kiadásai közel háromnegyedét étel-miszer-, ital-, üzemanyag- és egyéb árucikkek vásárlására fordították. A több napra látogatók költségeinek megoszlása ettől eltérő: a kiadások egyharmada szálláshely- és vendéglátó-szolgáltatások igénybevétele, további egyharmada egyéb árucikkek vásárlása, illetve kulturális, sport- és egyéb turisztikai szolgáltatások használata.

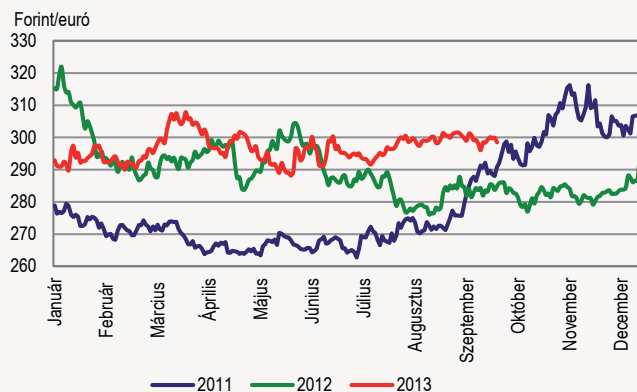
A magyar lakosság egynapos külföldi utazásainak célja valamelyik szomszédos ország. A harmadik negyedévben egy napra főként Ausztriába és Szlovákiába utaztak a magyarok, ebbe a két országba irányult az utazások 79%-a. A turisztikai motivációval többnapos külföldi útra indulók a szomszédos országok mellett nagy számban keresték fel Németországot, Csehországot, Görögországot és Olaszországot. A többnapos turisztikai utak 83%-a az Európai Unió országaiba, 45%-a a szomszédos országokba irányult.

Az utasforgalom többlete 2013 III. negyedévében 235 milliárd forint (789 millió euró) volt. A forintban számolt egyenleg folyó áron 9,2%-kal haladta meg 2012 III. negyedévének egyenlegét. Az import, azaz a magyarok külföldi költése, jóval kisebb mértékben nőtt, mint az export, vagyis a külföldiek magyarországi költése: az utasforgalmi szolgáltatások exportja 5,2, az importja 0,4%-kal emelkedett. A forint az euróhoz képest 2013 III. negyedévében 5,2%-kal volt gyengébb, mint 2012 III. negyedévé-

ben. Az euróban számolt egyenleg 3,8%-kal haladja meg az előző év azonos időszakának egyenlegét.

6. ábra

Forint/euró árfolyam

Módszertani megjegyzések

12007. december 21-étől a schengeni belső határokon megszűnt a Személy- és járműforgalmi jelentés, mely a külföldi és a magyar keresletoldali felvételek alapsokaságát adta. Az érintett határszakaszokon (osztrák, szlovák, szlovén), valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi repülőtéren statisztikai eljárásokkal (Tramo/Seats-módszerrel, ARIMA-modell alkalmazásával) becsüljük a felvételek alapsokaságát 2008. január 1-jét követően, a megszűnt határforgalmi jelentés hiányában. 2013-tól az alapsokaság becslését forgalomszámolás is támogatja a nem schengeni határszakasz kijelölt határátkelőin.

3Az utasforgalomhoz kapcsolódó pénzmozgások közül a fizetésimérleg-elszámolásban a Nemzetközi Valutaalap módszertanát követve a szervezett személyszállítási szolgáltatások értékét a Magyar Nemzeti Bank nem az idegenforgalomnál, hanem önálló tételként számolja el.

Bővebb információ:

- [Módszertan](#)
- [Táblázatok](#)
- [Táblák \(Stadat\)](#)
- www.ksh.hu

Elérhetőségek:

- krisztina.kaszas@ksh.hu
Telefon: (+36-1) 345-6828
- edina.virag@ksh.hu
Telefon: (+36-1) 345-6403
- [Információs szolgálat](#)
Telefon: (+36-1) 345-6789